

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج
امتحانات پایانی نوبت اول
مجمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فارسی (گروه ب)	نمره به عدد:
نام دبیر: گروه ادبیات	تاریخ آزمون : ۱۴۰۴ / ۱۰ / ۶	نمره به حروف:
کلاس: نهم	مدت آزمون : ۶۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
ردیف	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی بنویسید.	
الف	معنی واژه : (۱) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف) ماه و خورشید <u>مسخر</u> کند و لیل و نهار ب) جواهر و معادن و آنچه در بر و <u>بحر</u> است پ) خداوند کیوان و گردان <u>سیهر</u> ت) <u>مصاحبت</u> با یک دوست خوب و شکيبا به ما آرامش می دهد.	
ب	معنی و مفهوم نظم و نثر: (۲/۵) مصراع ها و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (هر مورد ۰/۵ نمره) ۱) عقل حیران شود از خوشه زرین عنب ۲) بدان که هر چه در وجود است همه صنع خدای تعالی است. ۳) ستودن نداند کس او را چو هست ۴) سعدیا راست روان گوی سعادت بردند ۵) آدمی باید در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود خوض ننماید.	
پ	دانش زبانی : (۱/۵) ۱- در مورد گروه اسمی مشخص شده زیر کدام گزینه صحیح نیست؟ (۰/۲۵) « دو کتاب مفید کتابخانه را بخوان. » الف) گروه اسمی، یک وابسته پیشین از نوع صفت شمارشی دارد. ب) کتاب : هسته پ) گروه اسمی یک وابسته پیشین و دو وابسته پسین دارد. ت) گروه اسمی وابسته پسین ندارد.	

	۲- با توجه به عبارت « تو پیاده به مدرسه می روی، چرا هرگز خسته و آزرده نمی شوی؟ » به پرسش ها پاسخ دهید. (۰/۵) الف) فعل « می روی » چه نوعی از فعل مضارع است؟ ☐ مضارع مستمر ☐ مضارع اخباری ب) نقش کلمه « خسته » در عبارت بالا چیست ؟ ۳- واژه « دریا » را با یک صفت تفضیلی گسترش دهید. (۰/۲۵) ۴- فعل « دویده ایم » ؛ ماضی نقلی ، اول شخص جمع، از مصدر « دویدن » است. (۰/۲۵) ☐ صحیح ☐ غلط ۵- بیت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟ آن ها را مشخص کنید. (۰/۲۵) « گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید / هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور »	
ت	دانش ادبی : (۱/۵)	۴ مورد
	۱- آرایه مناسب هر یک از موارد زیر را از داخل کادر مقابل انتخاب کنید. (یک آرایه اضافه است.) (۰/۷۵) الف) یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور تشبیه / جناس ب) همی خواهم از کردگار جهان / شناسنده آشکار و نهان تضاد / تلمیح پ) دریغ است ایران که ویران شود ۲- « شمس الدین محمد » به نام تخلص می نمود. (۰/۲۵) ۳- مصراع « یا که داند که بر آرد گل صد برگ از خار؟ » چه نوع پرسشی دارد؟ (۰/۲۵) ۴- تضاد یک عنصر معنایی است و نوع رابطه دو واژه از این دید، خوانده می شود. (۰/۲۵)	
ث	درک مطلب : (۲/۵)	۶ مورد
	۱- بیت های زیر مخاطب را به چه چیزی توصیه می کنند؟ (۰/۵) الف) « کم گوی و به جز مصلحت خویش مگوی / چیزی که نپرسند تو از پیش مگوی » ب) « هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب » ۲- منظور از مصراع « نعمتت بارخدایا ز عدد بیرون است » چیست؟ (۰/۲۵) 	

۳- بیت « غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ / هرگز نکند در گرانمایه به چنگ » با کدام بیت زیر ارتباط بیشتری دارد؟ (۰/۲۵)

- ☐ الف) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سر زنش ها گر کند خار مگیلان غم مخور
- ☐ ب) گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید / هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور

۴- در بیت « دریغ است ایران که ویران شود/ کنام پلنگان و شیران شود» منظور از «پلنگان و شیران» چیست؟ (۰/۵)

.....

۵- در مصراع « تو را ای کهن بوم و بر دوست دارم » ؛ منظور از « بوم و بر » چیست؟ (۰/۲۵)

.....

۶- با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (۰/۷۵)

« سخن ناپرسیده مگوی و از گفتار خیره پرهیز کن. چون باز پرسند جز راست مگوی. تا نخواهند کس را نصیحت مگوی و پند مده، خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد. »

الف) نویسنده درباره آداب سخن گفتن چه می گوید؟ (دو مورد نام ببرید.)

.....

ب) با توجه به متن چه کسی را نباید نصیحت کرد؟

.....

۱مورد

اعلام : (۱)

ج

۱- هر کتاب را در گروه (الف) به توضیح مناسب آن در گروه (ب) وصل کنید. (۱)

گروه الف	گروه ب
مرزبان نامه	نوشته نظامی عروضی ، درباره چهار گروه از مردم « دبیر، منجم، شاعر، طبیب» نوشته شده است.
کیمیای سعادت	نوشته کیکاووس بن اسکندر ، موضوع کتاب اخلاقی و تربیتی است.
قابوس نامه	نوشته مرزبان بن رستم ، به شیوه کلیله و دمنه نوشته شده است.
چهار مقاله	نوشته محمد غزالی ، بر اساس کتاب احیا العلوم نوشته شده است .

پاینده و پیروز باشید.

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج
امتحانات پایانی نوبت اول
مجمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی: (پاسخنامه)	آزمون درس : فارسی (گروه ب)	نمره به عدد:
نام دبیر: گروه ادبیات	تاریخ آزمون : ۱۴۰۴ / ۱۰ / ۶	نمره به حروف:
کلاس: نهم	مدت آزمون : ۶۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
ردیف	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی بنویسید.	
الف	معنی واژه : (۱)	۴ مورد
	معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره) الف) ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار رام و مطیع ب) جواهر و معادن و آنچه در بر و بحر است دریا پ) خداوند کیوان و گردان سپهر آسمان ت) مصاحبت با یک دوست خوب و شکیبیا به ما آرامش می دهد. هم صحبتی، هم نشینی، دوستی	
ب	معنی و مفهوم نظم و نثر: (۲/۵)	۵ مورد
	مصراع ها و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (هر مورد ۰/۵ نمره) (۱) عقل حیران شود از خوشه زرین عنب عقل آدمی از زیبایی خوشه طلایی انگور متعجب می شود. (۲) بدان که هر چه در وجود است همه صنع خدای تعالی است. آگاه باش که هرچه در جهان هستی وجود دارد ، همه آفریده خداوند بلند مرتبه است. (۳) ستودن نداند کس او را چو هست هیچ کس نمی تواند خداوند را آن چنان که شایسته اوست، ستایش کند. (۴) سعدیا راست روان گوی سعادت بردند ای سعدی، انسان های درستکار به خوشبختی رسیدند. (۵) آدمی باید در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود خوض ننماید. انسان نباید در گفت و گوهایی که در حضور او بین دو نفر انجام می گیرد، کنجکاوی و تجسس کند.	
پ	دانش زبانی : (۱/۵)	۵ مورد
	۱- در مورد گروه اسمی مشخص شده زیر کدام گزینه صحیح نیست؟ (۰/۲۵) گزینه ت « دو کتاب مفید کتابخانه را بخوان. » الف) گروه اسمی، یک وابسته پیشین از نوع صفت شمارشی دارد. (ب) کتاب : هسته پ) گروه اسمی یک وابسته پیشین و دو وابسته پسین دارد. (ت) گروه اسمی وابسته پسین ندارد.	

	۲- با توجه به عبارت « تو پیاده به مدرسه می روی، چرا هرگز خسته و آزرده نمی شوی؟ » به پرسش ها پاسخ دهید. (۰/۵) الف) فعل « می روی » چه نوعی از فعل مضارع است؟ ☐ مضارع مستمر ☐ <u>مضارع اخباری</u> ب) نقش کلمه « خسته » در عبارت بالا چیست؟ <u>مسند</u> ۳- واژه « دریا » را با یک صفت تفضیلی گسترش دهید. (۰/۲۵) <u>دریای وسیع تر (یا هر پاسخ صحیح دیگر)</u> ۴- فعل « دویده ایم »؛ ماضی نقلی، اول شخص جمع، از مصدر « دویدن » است. (۰/۲۵) ☐ <u>صحیح</u> ☐ غلط ۵- بیت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟ آن ها را مشخص کنید. (۰/۲۵) <u>جمله</u> « گرچه منزل بس خطرناک است / و مقصد بس بعید // هیچ راهی نیست / کان را نیست پایان / غم مخور / »
ت	دانش ادبی : (۱/۵) ۴ مورد
	۱- آرایه مناسب هر یک از موارد زیر را از داخل کادر مقابل انتخاب کنید. (یک آرایه اضافه است). (۰/۷۵) الف) یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور <u>تلمیح</u> ب) همی خواهم از کردگار جهان / شناسنده آشکار و نهان <u>تضاد</u> پ) دریغ است ایران که ویران شود <u>جناس</u> ۲- « شمس الدین محمد » به نام <u>حافظ</u> تخلص می نمود. (۰/۲۵) ۳- مصراع « یا که داند که بر آرد گل صد برگ از خار؟ » چه نوع پرسشی دارد؟ (۰/۲۵) <u>انکاری</u> ۴- تضاد یک عنصر معنایی است و نوع رابطه دو واژه از این دید، <u>رابطه معنوی</u> خوانده می شود. (۰/۲۵)
ث	درک مطلب : (۲/۵) ۶ مورد
	۱- بیت های زیر مخاطب را به چه چیزی توصیه می کنند؟ (۰/۵) الف) « کم گوی و به جز مصلحت خویش مگوی / چیزی که نپرسند تو از پیش مگوی » <u>کم سخن گفتن و بجا سخن گفتن</u> ب) « هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب » <u>امیدوار بودن، ناامید نشدن</u> ۲- منظور از مصراع « نعمتت بارخدا یا ز عدد بیرون است » چیست؟ (۰/۲۵) <u>بی شمار بودن نعمت های خداوند</u>

۳- بیت « غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ / هرگز نکند در گرانیامیه به چنگ » با کدام بیت زیر ارتباط بیشتری دارد؟ (۰/۲۵) **گزینه ب**

- ☐ الف) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سر زنش ها گر کند خار مگیلان غم مخور
- ☐ ب) **گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید / هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور**

۴- در بیت « دریغ است ایران که ویران شود/ کنام پلنگان و شیران شود» منظور از «پلنگان و شیران» چیست؟ (۰/۵) **دشمنان درنده خو**

۵- در مصراع « تو را ای کهن بوم و بر دوست دارم » ؛ منظور از « بوم و بر» چیست؟ (۰/۲۵) **سرزمین ایران**

۶- با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. (۰/۷۵)

« سخن ناپرسیده مگوی و از گفتار خیره پرهیز کن. چون باز پرسند جز راست مگوی. تا نخواهند کس را نصیحت مگوی و پند مده، خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد. »

الف) نویسنده درباره آداب سخن گفتن چه می گوید؟ (دو مورد نام ببرید.)

پرهیز از سخنان بیهوده ، راستگویی

ب) با توجه به متن چه کسی را نباید نصیحت کرد؟

کسی را که پند نمی شنود.

۱مورد

اعلام : (۱)

ج

۱- هر کتاب را در گروه (الف) به توضیح مناسب آن در گروه (ب) وصل کنید. (۱)

گروه الف	گروه ب
مرزبان نامه	نوشته نظامی عروضی ، درباره چهار گروه از مردم « دبیر، منجم، شاعر، طبیب» نوشته شده است.
کیمیای سعادت	نوشته کیکاووس بن اسکندر ، موضوع کتاب اخلاقی و تربیتی است.
قابوس نامه	نوشته مرزبان بن رستم ، به شیوه کلیله و دمنه نوشته شده است.
چهار مقاله	نوشته محمد غزالی ، بر اساس کتاب احیا العلوم نوشته شده است .

مرزبان نامه: نوشته مرزبان بن رستم

قابوس نامه: نوشته کیکاووس اسکندر

کیمیای سعادت : نوشته محمد غزالی

چهار مقاله : نوشته نظامی عروضی

پاینده و پیروز باشید.

